

1-1

Directoraat-generaal
Economie en Digitalisering

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

Auteur
[Redacted]

TER BESLISSING
Datum
28 september 2023

Kenmerk
DGED / 37974680

nota

BNC-fiche Verordening betreffende Europese
arbeidsmarktstatistieken

Kopie aan
[Redacted]

Parafenroute
[Redacted]

Bijlage(n)
1. BNC-fiche
Verordening
betreffende Europese
arbeidsmarktstatistieken

Aanleiding

Op 28 juli jl. heeft de Europese Commissie een voorstel voor een verordening uitgebracht over Europese arbeidsmarktstatistieken. Na interdepartementale afstemming in het BNC-overleg op 11 oktober en de CoCo op 17 oktober of 24 oktober, wordt het BNC-fiche na de MR van 27 oktober aan de Eerste en Tweede Kamer gestuurd.

Geadviseerd besluit

Instemmen met bijgevoegd BNC-fiche.

Kernpunten

- Het voorliggende voorstel heeft als doel om een gemeenschappelijk rechtskader vast te stellen voor de ontwikkeling, productie en verspreiding van Europese arbeidsmarktstatistieken over ondernemingen. Daarnaast legt dit voorstel verschillende onderdelen van de arbeidsmarktstatistieken, die op dit moment niet verplicht zijn, in de verordening vast en breidt het de loonstructurenquête uit.
- De Nederlandse appreciatie zoals neergelegd in het BNC-fiche is overwegend positief, maar op een drietal onderdelen kritisch. In de onderhandelingen zal Nederland zich ervoor inzetten dat deze onderdelen worden aangepast, waaronder:
 - Met het voorstel wordt de bestaande gegevensverzameling uitgebreid. De bestaande productie van arbeidsmarktstatistieken door het CBS is toereikend voor de beleidsvorming en het evalueren van de voortgang van het beleid voor de EU-beleidsdoelen. Om deze reden lijkt uitbreiding van de bestaande gegevensverzameling niet noodzakelijk.
 - In het geval toekomstige nieuwe statistieken niet uit al beschikbare bestaande registraties en enquêtes gehaald kunnen worden, moet deze informatie ingewonnen worden op basis van extra enquêtes.

De uitvoeringskosten voor het CBS en de administratieve lasten voor het bedrijfsleven zullen daardoor nog hoger uitvallen.

- Een eerdere Europese richtlijn van mei 2023 lijkt al een basis te bieden om statistische informatie over de loonkloof tussen mannen en vrouwen te verzamelen. Het verschil tussen deze richtlijn en dit voorliggend voorstel is nog niet helder. Ter voorkoming van conflicterende en overlappende EU-wetgeving is opheldering hierover nodig.
- De Commissie kent zichzelf met de huidige voorstellen een te ruime bevoegdheid toe om door middel van gedelegeerde en uitvoeringshandelingen, zonder een duidelijke afbakening van de reikwijdte, alle op basis van deze verordening daadwerkelijk te verzamelen gegevens te wijzigen, ad-hoc aan te vullen en nader uit te werken. Deze bevoegdheid moet zowel wat de inhoud als de duur betreft worden ingekaderd.
- Het kabinet is ook bezorgd over de financiële consequenties. De uitbreiding van leveringsverplichtingen en de nieuwe leveringsvereisten brengt, door de extra uitvoeringskosten voor het CBS en extra administratieve lasten voor het bedrijfsleven, financiële consequenties met zich mee. Deze kunnen echter niet geraamd worden, mede omdat de details over de daadwerkelijk te verzamelen gegevens nog niet zijn opgenomen, maar pas later op basis van toekomstige gedelegeerde en uitvoeringshandelingen worden vastgesteld.

Toelichting

- In het onderhavige voorstel zijn de doelstellingen op hoofdlijnen beschreven en de aan de Commissie te verstrekken informatie zeer summier beschreven. De concrete invulling hiervan moet plaatsvinden in toekomstige gedelegeerde en uitvoeringshandelingen.
- Met dit voorstel worden de drie bestaande verordeningen voor het verzamelen van arbeidsmarktstatistieken geïntegreerd.
- Dit voorstel breidt ook het toepassingsgebied van de loonstructurenquête ten opzichte van de bestaande verordening met micro-ondernemingen, de secties "openbaar bestuur en defensie en verplichte sociale verzekeringen" uit. Tevens bevat het voorstel voorschriften met betrekking tot de gegevensbronnen en de methoden waarop de lidstaten de gegevens moeten verzamelen.
- Het voorstel schrijft ook voor onbepaalde duur voor dat de lidstaten gegevens op ad-hoc basis moeten verzamelen, wanneer de Commissie het verzamelen van aanvullende statistische informatie voor haar beleidsvorming noodzakelijk acht.
- Voor Nederland is het van groot belang dat er sprake is van gedegen arbeidsmarktstatistieken wanneer deze noodzakelijk zijn voor de EU-beleidsdoelen. Dit voorstel voorziet daar grotendeels in. Tegelijkertijd dient het proportionaliteitsbeginsel gewaarborgd te worden en is het van groot belang dat daarbij sprake is van zo min mogelijk aanvullende uitvoeringskosten voor het CBS en administratieve lasten voor het bedrijfsleven. Daarom worden er in het fiche kanttekeningen geplaatst bij het proportionaliteitsoordeel op de te ruime bevoegdheid die de Commissie zich met dit voorstel (via gedelegeerde handelingen) toekent om de te verzamelen gegevens te wijzigen, ad-hoc aan te vullen en nader uit te werken.

Krachtenveld

- De inschatting is dat een meerderheid van de lidstaten, evenals Nederland, zorgen kenbaar zullen maken over de onduidelijkheden in het huidige voorstel en de ruime bevoegdheid die de Commissie zich toe-eigent.
- Ook wordt verwacht dat meerdere lidstaten, die voor de productie van hun statistieken afhankelijk zijn van registraties, evenals Nederland, ten aanzien van de mogelijke financiële consequenties dezelfde zorgen en bezwaren zullen hebben.
- Over het BNC-fiche heeft een eerste interdepartementale afstemming plaatsgevonden en er lijkt overeenstemming over de beschreven Nederlandse inzet bij de andere departementen. Indien er na verdere interdepartementale discussie nog wezenlijke wijzigingen aan het kabinetsoordeel volgen, dan zal u hier nader over worden geïnformeerd.